

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษา "วิถีชีวิตของชาวใต้ในกรุงเทพมหานคร" ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวใต้ที่ย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ว่ามีวิถีชีวิตในด้านต่างๆอย่างไร ทั้งในด้านของวิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ วิถีชีวิตทางด้านสังคม และลักษณะนิสัยของคนใต้/ ทิศระต่อบุคคลอื่น และศึกษาหาปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างชาวใต้มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน และข้อมูลที่ได้ข้างต้นจะทำให้ทราบว่าการปรับตัวของชาวใต้มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต และ/หรือ ยังคงมีการดำรงความเป็นคนใต้ไว้ในด้านใดบ้าง โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยหน่วยของการศึกษาวิเคราะห์ คือ ปัจเจกบุคคลที่เป็นชาวใต้ที่ปัจจุบันย้ายมาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคม ทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างชาวใต้

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 ราย มีอายุเฉลี่ย 29.8 ปี ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรี ย้ายภูมิลำเนาเดิมมาจากนอกเขตเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ โดยกลุ่มตัวอย่างจะเป็นคนโสดถึงร้อยละ 65.2 ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่จะมีคู่สมรสเป็นคนใต้ด้วยกัน ร้อยละ 54.4 รองลงมาคือ มีคู่สมรสเป็นคนภาคกลาง ร้อยละ 31.6

โดยลักษณะของครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 51.0 รองลงมา เป็นครัวเรือนที่ประกอบด้วยพี่น้อง และ/หรือ ญาติ ร้อยละ 23.2 ขนาดของครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยประมาณ 4 คนต่อครัวเรือน โดยกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะเช่าบ้านเพื่ออยู่อาศัยร้อยละ 58.8 ที่เป็นเจ้าของบ้านเอง ร้อยละ 34.3 ในกลุ่มตัวอย่างที่เช่าบ้านเพื่ออยู่อาศัย ส่วนใหญ่จะเช่าบ้านอยู่ที่ประมาณ 2,001 - 3,000 บาท/เดือน

กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่จะย้ายเข้ากรุงเทพฯ เพราะต้องการศึกษาต่อถึงร้อยละ 53.9 รองลงมาให้เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 40.7 ซึ่งข้อมูลที่ได้ประกอบกับระดับของการศึกษาข้างต้น อาจสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของคนใต้ในเรื่องการศึกษาว่า คนใต้ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษาก่อนข้างมาก และกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจะย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชนปัจจุบัน

และกรุงเทพฯ ได้ไม่เกิน 10 ปีเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นจากการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะอยู่อาศัยในกรุงเทพฯ ตลอดไป โดยคิดว่าในอนาคตจะกลับไปอยู่ที่ภูมิลำเนาเดิม

ส่วนที่ 2 วิถีชีวิตของกลุ่มตัวอย่างชาวใต้

ในด้านของวิถีชีวิตของกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ ผู้ศึกษาได้จำแนกประเด็นที่ศึกษาไว้ 3 ประเด็นคือ

1. วิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ

1.1 ลักษณะของอาชีพที่ทำอยู่ปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนร้อยละ 61.2 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 18.9 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 16.9 และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปร้อยละ 3.0 ซึ่งอาชีพที่ทำอยู่ปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพแรกของกลุ่มตัวอย่าง โดยจากการศึกษาปรากฏว่ามีถึงร้อยละ 71.4 ที่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นในกรุงเทพฯ มาก่อน ส่วนในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.6 ที่เคยประกอบอาชีพอื่นมาก่อนนั้น ส่วนใหญ่จะเคยประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนร้อยละ 66.1 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 16.1 ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างรายวันข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 10.7 และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปร้อยละ 7.1 โดยที่การเปลี่ยนงานของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ นั้นส่วนใหญ่จะเป็นการเปลี่ยนสถานที่ทำงานเท่านั้น แต่ลักษณะของงานยังคงเป็นเหมือนเดิม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ย้ายเข้าเนื่องจากเหตุผลทางการศึกษา คือ ต้องการมาศึกษาต่อที่กรุงเทพฯ ดังนั้นขณะที่ย้ายเข้าส่วนใหญ่ยังคงเป็นนักเรียนนักศึกษาอยู่ จึงไม่เป็นเรื่องแปลกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 78.4 ไม่เคยประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมมาก่อน อย่างไรก็ตามในกลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมมาก่อนนั้น ปรากฏว่าส่วนใหญ่จะเคยประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาก่อนร้อยละ 29.2 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขายร้อยละ 24.4 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนร้อยละ 22.0 ซึ่งเมื่อย้ายเข้ากรุงเทพฯ ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนมาก่อนส่วนใหญ่ยังคงประกอบอาชีพเดิมอยู่ ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพเกษตรกรรมเมื่อย้ายเข้ากรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ใน

ขณะที่ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมาก่อนเมื่อย้ายเข้ากรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนมาประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน

ซึ่งเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลให้เกิดความแตกต่าง ในการประกอบอาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างชาวไต้หวัน จากการศึกษาปรากฏว่าส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน อย่างไรก็ตามก็พบแนวโน้มของความแตกต่างที่น่าสนใจ กล่าวคือ ในกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพค้าขายนั้น มีแนวโน้มว่าส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอายุมาก ที่มีการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี ย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชนปัจจุบันและกรุงเทพฯมาเป็นระยะเวลาานาน และปัจจุบันอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนใต้อาศัยอยู่หนาแน่น ในกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจนั้นมีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้ที่มีอายุประมาณ 28 - 35 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่า และปัจจุบันอาศัยอยู่ในบริเวณที่มีคนใต้อาศัยอยู่กระจัดกระจาย สำหรับในกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนนั้น ส่วนใหญ่จะมีแนวโน้มว่าเป็นผู้ที่มีอายุไม่มากนัก คือประมาณ 20 - 27 ปี มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนใต้อาศัยอยู่กระจัดกระจาย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปนั้นส่วนใหญ่มีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และปัจจุบันอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนใต้อาศัยอยู่หนาแน่น

อาชีพที่ทำอยู่ปัจจุบัน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะทำงานทำด้วยตัวเองร้อยละ 63.7 ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่นมีอยู่ร้อยละ 36.3 โดยส่วนใหญ่จะได้รับความช่วยเหลือจากพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง และเพื่อน ลักษณะของการช่วยเหลือจะเป็นในด้านของการแนะนำงาน เงินค่าใช้จ่าย และในด้านที่พักอาศัย อย่างไรก็ตามไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะเคยได้รับความช่วยเหลือจากใครหรือไม่ ส่วนใหญ่ก็จะสามารถทำงานทำได้ภายใน 1 เดือน คือร้อยละ 64.5 รองลงมาสามารถทำงานได้ภายใน 2 - 5 เดือนร้อยละ 22.2 ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานนานกว่า 6 เดือนนั้นมีอยู่ร้อยละ 13.3

เมื่อถามถึงความรู้สึกมั่นคงของงาน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 69.0 คิดว่างานที่ทำอยู่มีความมั่นคงดีแล้ว อย่างไรก็ตามพบความแตกต่างในกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจที่ส่วนใหญ่มองว่างานที่ทำอยู่ไม่ค่อยมีความมั่นคงนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะสาเหตุที่ผู้ศึกษานำเอาผู้ที่เป็นลูกจ้างรายวันรวมอยู่ด้วย และอาจเป็นเพราะความพยายามในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในบางหน่วยงานของทางราชการ ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่คิดว่างานที่ทำไม่ค่อยมีความมั่นคงนัก และเมื่อถามถึงความคิดที่จะเปลี่ยนงานในอนาคต ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดที่จะเปลี่ยนงาน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าจะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวต่อไปในอนาคต

1.2 รายได้ ความเพียงพอของรายได้ และการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

สำหรับรายได้ของกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่จะอยู่ประมาณ 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน อย่างไรก็ตามมีความแตกต่างบ้างในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่มีอายุมากและย้ายมาอยู่อาศัยในชุมชนและกรุงเทพมหานคร ว่ามีรายได้อยู่ประมาณ 10,001 - 15,000 บาทต่อเดือน และว่าไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้จะมีรายได้เท่าใดก็ตาม ส่วนใหญ่ก็จะมีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย ซึ่งเมื่อมีเงินเหลือใช้ส่วนใหญ่ยังคงนิยมที่จะเก็บออมด้วยการนำเงินไปฝากธนาคารหรือสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตามในบางครั้งกลุ่มตัวอย่างอาจมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายบ้าง ซึ่งเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นส่วนใหญ่จะแก้ไขปัญหาได้ด้วยการยืมจากญาติพี่น้อง โดยเฉพาะญาติพี่น้องที่เป็นคนใต้ นอกจากนี้จากการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่จะไม่มีภาระหนี้สินใดๆ แต่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินส่วนใหญ่จะเป็นหนี้สินเกี่ยวกับการผ่อนชำระค่าบ้าน ผ่อนรถกับธนาคารหรือสถาบันการเงิน

ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านของการประกอบอาชีพ และการหางานทำที่ส่วนใหญ่สามารถหางานทำได้ภายใน 1 เดือน หรือแม้แต่ว่าทางด้านของความเพียงพอของรายได้ ที่ชาวใต้ส่วนใหญ่จะมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายและในบางรายก็มีรายได้เหลือเก็บด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อกำลังมีปัญหาค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยการยืมจากญาติพี่น้องและเพื่อน โดยส่วนใหญ่จะยืมจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนที่เป็นคนใต้ด้วยกัน

2. วิถีชีวิตทางด้านสังคม

2.1 การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ยังคงมีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกันอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยจะมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากันกับสมาชิกในครอบครัวในช่วงเวลาเย็นหรือค่ำ โดยเฉพาะในช่วงของชาวภาคใต้และละครหลังข่าว ที่ส่วนใหญ่เมื่อทำงานกลับมาถึงบ้านก็จะอยู่พักผ่อนดูโทรทัศน์ฟังเพลงอยู่กับบ้าน และส่วนใหญ่ก็จะมีโอกาสได้รับประทานอาหารเย็นพร้อมกันในครอบครัวทุกสัปดาห์ด้วย ส่วนการไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกันส่วนใหญ่ก็มีการไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกันทุกเดือน และเมื่อกำลังมีปัญหาส่วนใหญ่ก็ยังคงมีการปรึกษาหารือกับสมาชิกในครอบครัวอยู่ ซึ่งนอกจากเป็นความผูกพันของสมาชิกในครอบครัวเองแล้ว อาจเป็นเพราะโดยปกติกลุ่มตัวอย่างต้องทำงานประมาณ 5 - 6 วัน/สัปดาห์ จะมีวันหยุดบ้างวันเสาร์-อาทิตย์ หรือไม่ก็วันใดวันหนึ่งในแต่ละสัปดาห์ ต้องตื่นไปทำงานตั้งแต่เช้า

กว่าจะถึงบ้านก็มีด่ำแล้ว ซึ่งเมื่อกลับถึงบ้านก็มักจะพักผ่อนอยู่กับบ้าน ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวจึงมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากันในช่วงเย็น และมีโอกาสได้รับประทานอาหารเย็นพร้อมกันและพักผ่อนดูข่าวและดูละครหลังข่าวพร้อมกัน

ในด้านของการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับญาติพี่น้องในภูมิลำเนาเดิมนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการติดต่อทางโทรศัพท์อยู่เป็นประจำทุกเดือน ส่วนการติดต่อทางจดหมาย/การค้ด้วยพรไม่ค่อยเป็นที่นิยมนัก และนอกจากการติดต่อกันทางโทรศัพท์แล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการกลับไปเยี่ยมบ้านที่ภูมิลำเนาเดิมเป็นประจำทุกปี ในช่วงเทศกาลวันหยุดต่างๆ และส่วนใหญ่ก็จะมีญาติพี่น้องมาเยี่ยมเยียนที่กรุงเทพฯเป็นประจำทุกปีเช่นกัน ส่วนในด้านของการปฏิสังสรรค์กับเพื่อนที่ภูมิลำเนาเดิม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงมีการติดต่อกับเพื่อนที่ภูมิลำเนาอยู่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการติดต่อกันทางโทรศัพท์ และการไปหาที่ภูมิลำเนาเดิมที่เมื่อกลุ่มตัวอย่างกลับไปเยี่ยมบ้านก็จะมีโอกาสได้พบกับเพื่อนๆ ด้วย

สำหรับการปฏิสังสรรค์ทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างกับญาติพี่น้องที่อยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ยังคงมีการติดต่อกันทางโทรศัพท์อยู่เป็นประจำทุกเดือน และนอกจากนั้นส่วนใหญ่ยังมีการนัดพบกันเป็นประจำทุกเดือน มีอยู่ไม่มากนักที่จะพบกันตามงานต่างๆ ของญาติพี่น้องหรือคนรู้จัก ซึ่งเมื่อคุยโดยรวมสามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงมีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมอยู่กับญาติพี่น้องที่กรุงเทพฯอยู่ค่อนข้างมาก นอกจากนั้น จากผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะมีเพื่อนสนิทอยู่ในกรุงเทพฯ โดยเพื่อนสนิทของกลุ่มตัวอย่างจะเป็นคนใต้เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ภาคกลาง ส่วนภาคอีสานและภาคเหนือ มีบ้างแต่ไม่มากนัก ในด้านของการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนบ้านนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการปฏิสังสรรค์กับเพื่อนบ้านอยู่บ้างในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่จะมีการพูดคุยสนทนากันเป็นประจำทุกสัปดาห์ แต่การปฏิสังสรรค์อื่นๆ มีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านของการหยิบยืมข้าวของ การฝากดูแลบ้าน การไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจด้วยกัน การซื้อข้าวของฝากกัน หรือการปรึกษาหารือกันกับเพื่อนบ้าน

2.2 การใช้ภาษาถิ่นใต้ในการสื่อสารกับบุคคลอื่น

กลุ่มตัวอย่างยังคงมีการใช้ภาษาใต้ในการพูดคุยสื่อสารกับคนใต้ด้วยกันอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีการใช้ภาษาใต้พูดคุยกับญาติพี่น้องที่เป็นคนใต้ด้วยกันทุกครั้งมากที่สุด รองลงมาคือ การพูดคุยกับคนในครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้าน แต่การใช้ภาษาใต้พูดคุยกับคนรู้จักอื่นๆ มีน้อยลงมากเมื่อเทียบกับบุคคลต่างๆ ข้างต้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความรู้สึกว่าการใช้ภาษาใต้พูดคุยจะเป็นเรื่องผิดปกติกี่ต้องอาย แต่ก็มียุุ่มตัวอย่างบางส่วนที่รู้สึกอายกับการพูดใต้ในบางครั้ง/สถานที่ที่อาจดูไม่เหมาะสม โดยมองไปถึงเรื่องมารยาทในสังคม ที่ต้องคำนึง

ถึงกาลเทศะและความเหมาะสมต่างๆในสังคม ซึ่งอาจต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ที่ซึ่งเราเป็นคนส่วนน้อยของสังคม

2.3 การรับประทานอาหารถิ่นใต้

ในด้านของพฤติกรรมในการรับประทานอาหารใต้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงมีการรับประทานอาหารใต้อยู่เป็นประจำทุกวันหรือเกือบทุกวัน อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนก็ชอบรับประทานอาหารของทางภาคอื่นด้วย ซึ่งอาหารของภาคอื่นที่ชอบคือ อาหารของภาคอีสาน ซึ่งมีรสชาติจัดคล้ายกับอาหารใต้

2.4 การพักผ่อนหย่อนใจ / การดูและฟังการบันเทิงเรีงมย์แบบใต้

กลุ่มตัวอย่างชาวใต้เมื่อมีเวลารว่างจะมีการพักผ่อนหย่อนใจทั้งในบ้านและนอกบ้านในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยการพักผ่อนหย่อนใจในบ้านนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการพักผ่อนฟังเพลงดูโทรทัศน์ และพูดคุยกับสมาชิกที่อยู่ในครอบครัว และจะมีการพูดคุยกับเพื่อนๆ ทำอาหารรับประทานกันบ้าง หรือบางส่วนก็จะเป็นการปลูกต้นไม้ เลี้ยงนก ส่วนการพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้านเมื่อมีเวลารว่าง ส่วนใหญ่มักจะไปเที่ยวต่างจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ ไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า เล่นกีฬาออกกำลังกาย ตกปลา เที่ยวตามสวนสาธารณะ เป็นต้น โดยเมื่อไปพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้านส่วนใหญ่มักจะไปกับเพื่อนเพื่อนสนิท ครอบครัว/ญาติพี่น้อง ส่วน การไปพักผ่อนกับเพื่อนร่วมงาน ไปเพียงลำพังคนเดียว หรือ ไปกับเพื่อนบ้านนั้นมีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก

ส่วนการดูและฟังการบันเทิงเรีงมย์แบบใต้นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการฟังเพลงลูกทุ่งใต้อยู่เป็นประจำทุกสัปดาห์ ส่วนการบันเทิงแบบใต้อื่นๆ เช่น หนังตะลุง รำโนราห์ ลิเกใต้นั้น ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยได้ดูหรือฟังแล้ว โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าหาดูยาก และมีไม่น้อยที่บอกว่าไม่ชอบการบันเทิงแบบใต้อื่นๆแล้ว

2.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

จากผลการศึกษาข้างต้น พบสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รวมกิจกรรมในชุมชนที่อยู่อาศัยเท่าใดนัก โดยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลารว่างเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่เหลือให้เหตุผลว่าไม่ชอบผู้คนมากมายบ้าง และไม่ค่อยสนิทสนมกับใครบ้างแต่ไม่มากนัก อย่างไรก็ตามพบความแตกต่างในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากและย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชนปัจจุบันและกรุงเทพฯมาเป็นเวลานานว่าจะมีสัดส่วนของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆในชุมชนมากขึ้น

ในด้านของการติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่จะมีการติดตามข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งการเมืองเป็นประจำทุกวันหรือเกือบทุกวัน ส่วนในด้านของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งตั้งแต่ย้ายมาอยู่ในกรุงเทพฯ นั้น ส่วนใหญ่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเลยเนื่องมาจากส่วนใหญ่ยังไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านเข้ากรุงเทพฯ ส่วนเหตุผลอื่น เช่น ไม่มีเวลา รู้สึกเบื่อหน่ายการเมือง หรือ ขณะที่เลือกยังไม่มียุทธศาสตร์ นั้นมีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก

นอกจากนั้นปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกเดือน และมีการเข้าร่วมกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะในเทศกาลปีใหม่ ประเพณีสงกรานต์ ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ และการเข้าร่วมประเพณีทำบุญเดือนสิบ และเข้าร่วมประเพณีทอดกฐินผ้าป่าบ้านนั้น มีอยู่บ้าง โดยในกลุ่มตัวอย่างที่ยังมีการเข้าร่วมประเพณีทำบุญเดือนสิบอยู่นั้น ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะกลับไปร่วมประเพณีเดือนสิบที่ภูมิลำเนาเดิม

2.6 ลักษณะของปัญหาในการอยู่อาศัยในกรุงเทพฯ

ปัญหาที่สร้างความหนักใจในการอยู่อาศัยในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับปัญหาของเมืองเช่น ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในเมืองหลวง ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ที่จัดการกับชีวิตของตนเอง เช่น ปัญหาค่าใช้จ่าย ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหารายได้ ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้นไม่ค่อยเป็นปัญหาหนักใจกับกลุ่มตัวอย่างชาวใต้มากนัก

3. ลักษณะนิสัยของชาวใต้ / ทักษะต่อบุคคลอื่น

3.1 ลักษณะนิสัยของชาวใต้

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะประเมินตนเองว่าเป็นคนที่ดี กล่าวคือ จะมองตนเองว่าเป็นคนที่มีความจริงใจมากที่สุด รองลงมา จะมองตนเองว่าเป็นคนที่รักความเป็นธรรม ไม่ชอบการเอาัดเอาเปรียบ รักใคร่รักจริง รักความอิสระสนุกสนาน ส่วนลักษณะอื่นมีอยู่บ้าง ได้แก่ มองว่าตนเองเป็นคนรักญาติพี่น้องและพวกพ้องเหนือเหตุผล ท้องถิ่นนิยม เป็นคนพูดจาโผงผางตรงไปตรงมา และระมัดระวังในการเลือกคบคน ส่วนที่มองตนเองว่ายังมีลักษณะบางอย่างที่ไม่ดีมาก ๆ อยู่นั้น ปรากฏว่ามีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ไม่ว่าจะเป็นการที่มองว่าตนเองเป็นคนหัวรุนแรงไม่ลงคนง่าย ๆ มีนิสัยนักเลงและเป็นคนดู

เป็นคนใจกว้างชอบเอาหน้า นิยมจัดงานใหญ่ เป็นคนชอบคุยโตโอ้อวด เป็นคนหัวหมอเห็นแก่ตัว

3.2 ทัศนคติต่อบุคคลอื่น

ทัศนคติของคนใต้ในการมองคนใต้ด้วยกันเอง ผลการศึกษาปรากฏว่า คนใต้ส่วนใหญ่จะมองคนใต้ด้วยกันในแง่ที่ดี รองลงมาจะมองว่ามีทั้งมีและไม่ดีปะปนกันไป ซึ่งพอจะสรุปลักษณะที่ดีและไม่ดีได้ดังต่อไปนี้

การมองชาวใต้ด้วยกันในแง่ดี พอสรุปได้ว่าส่วนใหญ่จะมองว่าคนใต้เป็นคนขยัน เอาการ เอางาน ชอบศึกษาหาความรู้ มีการศึกษา และมีความสนใจทางด้านการเมือง นอกจากนี้ในด้านของลักษณะนิสัย จะมองว่าคนใต้เป็นคนมีน้ำใจ มีความเปิดเผยจริงใจ มองว่าเป็นคนสนุกสนานร่าเริงมีอัธยาศัยดี และมองว่าคนใต้เป็นคนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับพวกพ้อง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ส่วนในกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มองว่าคนใต้มีทั้งคนดีและไม่ดีปะปนกันไปในั้น มีทั้งมองว่าคนใต้ก็เหมือนกับคนอื่นๆที่มีทั้งคนดีและไม่ดีปนกัน ในกลุ่มตัวอย่างที่ระบุชัดเจนจะมองว่าคนใต้ มีส่วนที่ดีดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ลักษณะที่ไม่ดีนั้นส่วนใหญ่จะมองว่าคนใต้อาจจะดีกับพวกพ้องเดียวกัน แต่อาจไม่ค่อยช่วยเหลือคนอื่นๆมากนัก นอกจากนี้คนใต้บางคนก็ดูเอะอะโวยวาย ใจร้อน ไม่ค่อยยอมคน พูดคุยเสียงดังซึ่งทำให้คนอื่นมองคนใต้ไม่ดีนัก

ทัศนคติของคนใต้ในการมองคนอื่นที่ไม่ใช่คนใต้ จากผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมองว่าคนอื่นส่วนใหญ่ในแง่ที่ไม่ดีนัก อย่างไรก็ตามก็มีสัดส่วนที่ไม่ค่อยแตกต่างกันนักกับกลุ่มตัวอย่างที่มองในแง่ดี และกลุ่มตัวอย่างที่มองทั้งในแง่ดีและไม่ดี กล่าวคือ

ในกลุ่มตัวอย่างที่มองคนอื่นในแง่ดีนั้น ส่วนใหญ่จะมองว่าคนอื่นในกรุงเทพฯเป็นคนที่มีการยาทในการคบหาสมาคม และมีมนุษยสัมพันธ์ดี เช่นเป็นคนพูดจาดี นิสัยดี เข้ากับคนอื่นได้ง่าย และดูเรียบร้อย

ส่วนในกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มองว่าคนอื่นมีทั้งคนดีและไม่ดีปะปนกันไปในั้น มีทั้งมองว่าคนอื่นก็เหมือนกันทั่วไปที่มีทั้งคนดีและไม่ดีปะปนกันไป และมองว่าการอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯเป็นปกติที่ผู้คนจะรู้จักเพียงแคผิวเผินไม่ได้สนิทสนมคุ้นเคยกันมากนัก ในกลุ่มตัวอย่างที่ระบุชัดเจนจะมองว่าคนอื่นที่ไม่ใช่คนใต้สรุปได้ว่าคนอื่นที่รู้จัก ส่วนใหญ่เป็นคนที่พูดจาดี มีมารยาท และคบ

หาสมาคมได้ง่ายเพราะเขาค่อนข้างมีมนุษยสัมพันธ์ แต่เป็นคนที่ไม่ค่อยมีความจริงใจกับคนอื่น คบหากันเพื่อผลประโยชน์ เหมือนคนตีสองหน้า ที่พูดอย่างหนึ่งแต่ในใจไม่รู้ว่าเขาคิดอะไรอยู่ จึงไว้วางใจไม่ค่อยได้และเห็นแก่ตัว ที่สำคัญคือไม่ค่อยช่วยเหลือกัน มีการดำรงชีวิตแบบต่างคนต่าง อยู่มากกว่า

ทัศนะของคนใต้ในการมองว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้อย่างไร จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีมองว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้ในแง่ที่ไม่ดีนัก รองลงมาจะมองว่าคนอื่นมองคน ใต้ทั้งในแง่ดีและแง่ไม่ดี และ มองว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้ในแง่ดี ซึ่งผลการศึกษา มีความแตกต่าง จากทัศนะของคนใต้ที่มองตนเอง และทัศนะของคนใต้ที่มองคนใต้ด้วยกันเองอย่างสิ้นเชิง ซึ่งจาก ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

ในกลุ่มตัวอย่างที่มองว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้ในแง่ดีนั้น ส่วนใหญ่จะมองแง่ดีในเรื่องของการ เป็นคนที่รักพวกพ้อง มีการช่วยเหลือกัน มีความจริงใจ พูดจริงทำจริง มีบางรายที่มองว่าคนอื่น ก็คงมองคนใต้ไม่ได้แตกต่างจากคนอื่น ๆ นะ

ส่วนในกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มองว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้ทั้งในแง่ที่ดีและในแง่ที่ไม่ดี และใน กลุ่มที่มองเฉพาะในแง่ไม่ดีนั้น ในกลุ่มตัวอย่างที่ระบุชัดเจนจะมองว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้สรุปได้ว่า คนใต้ คิดว่าคนอื่น ๆ มองคนใต้ว่า เป็นคนที่มีความจริงใจ พูดจาตรงไปตรงมา มีความสามัคคีใน กลุ่มคนใต้ด้วยกัน ส่วนในคนใต้ที่คิดว่าคนอื่นมองในแง่ที่ไม่ดีนั้น จะมองว่าคนอื่นมองคนใต้ว่า เป็นคนคู้ บางครั้งคู้ร้าย พูดจาเสียงดังดูไม่สุภาพ และกริยาแข็งกระด้าง เป็นคนที่ดูภายนอกไม่ น่าคบ เพราะความเป็นคนตรง และพูดจาโผงผาง บางครั้งคนใต้คู้กันคู้เหมือนทะเลาะกัน อีก ทั้งเป็นคนไม่ยอมคน ทำให้คนอื่น ๆ มองคนใต้ไม่ค่อยดีนัก

อย่างไรก็ตามที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถกล่าวสรุปได้ว่าคนใต้มีลักษณะเด่นที่ดีทั่วไปว่า เป็นคนขยัน เอากรเอางาน ชอบศึกษาหาความรู้ มีการศึกษา มีความสนใจทางด้านการเมือง นอกจากนั้นในด้านลักษณะนิสัย คนใต้ส่วนใหญ่จะเป็นคนที่มีน้ำใจ มีความเปิดเผยจริงใจ เป็น คนที่สนุกสนานร่าเริง และมองว่าคนใต้เป็นคนดีที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับพวกพ้อง มีการช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ซึ่งคนใต้เรามองว่าการช่วยเหลือพวกพ้องที่เป็นคนใต้ด้วยกันว่าเป็นส่วนที่ดีของคนใต้ ใน ขณะที่คนภาคอื่นมองความรักพวกพ้องนี้ว่าเป็นส่วนไม่ดีของคนใต้ ที่คนอื่น ๆ มักจะมองว่าคนใต้จะ ช่วยเหลือเฉพาะคนใต้ด้วยกันเท่านั้น แต่ในความเป็นจริง ถ้าคนใต้สนิทสนมกับใคร ถึงแม้จะเป็นคนใต้หรือไม่ก็ตาม คนใต้ก็จะให้ความจริงใจกับคนที่เขาคบมาก และพร้อมที่จะช่วยเหลือถ้า เขาสามารถช่วยเหลือได้ เพียงแต่คนใต้มีลักษณะบางอย่างที่อาจทำให้ดูเป็นคนที่ยาก ก้าว คือ เป็นคนที่พูดจาโผงผางตรงไปตรงมา ซึ่งบางครั้งอาจตรงเกินไปสำหรับคนอื่น ๆ ทำให้คน อื่น ๆ มองคนใต้ว่าไม่น่าคบนัก อีกทั้งในคนใต้บางส่วนซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาชาย ที่มักจะพูด

เอะอะโวยวาย คุณไม่ค่อยคำนึงถึงมารยาททางสังคมเท่าใดนัก บางครั้งชอบแสดงให้คนอื่นเห็นว่าเป็นคนไต่มากจนเกินความจำเป็น ทำให้คนอื่นมองคนไต่ส่วนใหญ่ว่าเป็นเช่นนั้นด้วย ซึ่งความเป็นจริงมีคนไต่ไม่น้อยที่ไม่ชอบกับพฤติกรรมเหล่านั้นเช่นกัน มีกลุ่มตัวอย่างบางรายให้ความคิดเห็นที่น่าสนใจว่า คนไต่มีส่วนที่ดีที่น่าภูมิใจอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสดงออกมากขนาดนั้น อีกทั้งก็ไม่ได้มีความจำเป็นอะไรที่ต้องแปลกแยกตนเองว่ามีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ มากมาย เพราะเราอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลายของผู้คน ถ้าคนที่อยู่ในกรุงเทพฯ ที่มาจากที่ต่าง ๆ มีการแบ่งแยกกันขนาดนั้น สังคมก็คงจะมีแต่ความวุ่นวาย ซึ่งถ้าเป็นไปได้คนที่อยู่ในสังคมน่าจะให้ความจริงใจกันให้มากขึ้น อาจไม่ถึงขนาดเป็นความรักความผูกพันในระยะแรก แต่การให้ความจริงใจกับคนที่คบจะเป็นสิ่งที่ให้จิตใจของเรามีความสุขสบายใจ ถ้ามีอะไรไม่เข้าใจกันน่าจะพูดจากันดีๆ ให้เข้าใจแต่อย่างพูดจาโผงผางเหมือนคนไต่ และอย่าเก็บความไม่เข้าใจไว้เหมือนคนบางคน เพราะการที่มีสิ่งติดค้างในใจอาจนำมาสู่ความแค้นใจกันไต่ และ ถ้าเป็นไปได้ก็อย่านำความไม่เข้าใจหรือการสรุปคนอื่นอย่างง่าย ๆ ไปพูดกลับหลังกับคนอื่น เพราะนั่นเขาเรียกเป็นการติฉินนินทาที่ไม่น่าจะเป็นลักษณะนิสัยของคนดี ๆ จะทำกัน

จากผลการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงสามารถสะท้อนความเป็นคนไต่ ได้พอสมควร และหวังว่าคงจะเป็นประโยชน์ทั้งกับคนไต่เอง และกับคนภาคอื่น ๆ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคนไต่ได้มากขึ้น

อภิปรายผล

การศึกษานี้ศึกษาวิถีชีวิตของกลุ่มตัวอย่างชาวไต่ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ ว่ามีการดำเนินชีวิตอยู่ในที่ใหม่ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีลักษณะนิสัยของชาวไต่อยู่อย่างไร และในด้านของทัศนคติต่อบุคคลอื่นจะช่วยในการอธิบายถึงความสำเร็จของกลุ่มตัวอย่าง และจะช่วยในการอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างชาวไต่ได้ชัดเจนมากขึ้น

วิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไต่ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในด้านของการปรับตัวเท่าใดนัก โดยกลุ่มตัวอย่างชาวไต่ส่วนใหญ่สามารถหางานทำได้ภายใน 1 เดือน และจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปรับเปลี่ยนอาชีพที่ทำในกรุงเทพฯ เล็กน้อยเท่านั้น ในด้านของการทำงานส่วนใหญ่ก็จะมองงานที่ทำอยู่ว่ามีความมั่นคงพอสมควร ถึงแม้จะมีความคิดว่าจะเปลี่ยนงานในอนาคตก็ตาม นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีรายได้ค่อนข้างดี และมีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย ในกรณีบางครั้งที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายภายในครอบครัว ส่วนใหญ่ก็สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยการยืมจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนที่เป็นคนไต่ ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นของวิทวัส คงคากุล (1976) อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์ และคณะ (1979) อภิตยา นวลศรี

(2528) จารุ โรจนธรรม (2533) และ สุรัตต์ ชุ่มจิตต์ (2538) ต่างก็พบการวิจัยที่เป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ ผู้ย้ายถิ่นที่ย้ายเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ จะมีการปรับตัวทางด้านเศรษฐกิจค่อนข้างดี และไม่ค่อยมีปัญหาในการปรับวิถีชีวิตในด้านนี้ อย่างไรก็ตามก็มีความแตกต่างบ้างจากการที่การศึกษาครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ ย้ายถิ่นเข้ามาเนื่องจากเหตุผลทางการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ขณะย้ายเข้ายังเป็นนักเรียน นักศึกษา จึงไม่ได้มีงานรออยู่จากการช่วยเหลือของญาติพี่น้องคนอื่น ๆ และเมื่อศึกษาจบส่วนใหญ่ก็จะหางานทำเองมากกว่าที่จะขอความช่วยเหลือจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูง แต่ไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะได้รับความช่วยเหลือหรือขอความช่วยเหลือจากใครหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็สามารถหางานได้ภายใน 1 เดือน ซึ่งผลของการศึกษาที่ได้ อาจมีความแตกต่างอยู่บ้างเล็กน้อย กับการศึกษาของผู้ที่เคยมีการศึกษาไว้ว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะย้ายถิ่นเข้าเพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจ และส่วนใหญ่มีงานรออยู่ก่อนแล้วจากการช่วยเหลือของญาติพี่น้องที่ย้ายเข้ามาอยู่ก่อน

วิถีชีวิตในด้านสังคม ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในด้านของการปรับตัวทางสังคมเท่าใดนัก โดยในด้านของการปฏิสังสรรค์กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลต่าง ๆ อยู่ทั้งกับญาติพี่น้องและเพื่อนที่อยู่ในภูมิลำเนาเดิม และทั้งกับบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะไปกับเพื่อนในกรุงเทพฯ เพื่อนบ้านหรือคนรู้จักอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากรายละเอียดของการศึกษา และโดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่คิดว่าผู้คนต่าง ๆ จะเป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจในการดำเนินชีวิตของพวกเขา แต่กลับมองว่าปัญหาที่สร้างความหนักใจของพวกเขาคือ ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่ใช่ปัญหาที่เกิดจากการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ๆ เลย

ในด้านของการใช้ภาษาถิ่นใต้ในการพูดคุย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยมีการปรับเปลี่ยนการใช้ภาษาถิ่นใต้เท่าใดนัก และส่วนใหญ่ก็ยังต้องใช้ภาษาถิ่นใต้ในทุกครั้งและทุกสถานที่ กับญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท และเพื่อนบ้านมากนักรู้จักในชีวิตประจำวัน แต่จะมีการปรับเปลี่ยนการใช้ภาษาถิ่นใต้ไปบ้างกับบางคนที่เป็นแค่คนรู้จักธรรมดาที่จะมีการใช้ภาษาถิ่นใต้ในบางคน/บางสถานที่เท่านั้น สำหรับในด้านของการรับประทานอาหาร ส่วนใหญ่ยังคงรับประทานอาหารใต้ออยู่ในชีวิตประจำวัน แต่ก็ชอบที่จะทานอาหารของภาคอื่นด้วยบ้าง เช่น อาหารอีสาน ส่วนในด้านของการพักผ่อนหย่อนใจในบ้านนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการพักผ่อนดูโทรทัศน์ฟังเพลงอยู่กับบ้าน และมีการพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัว และจะมีการไปเที่ยวพักผ่อนในต่างจังหวัดในช่วงที่มีวันหยุดเทศกาล ซึ่งเมื่อไปเที่ยวพักผ่อนต่างจังหวัดกลุ่มตัวอย่างมักจะไปเที่ยวพักผ่อนกับเพื่อนเพื่อนสนิท หรือกับครอบครัวหรือญาติพี่น้องเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการดูและฟังการบันเทิงเรีงรมย์แบบใต้นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการดูและฟังเพลงลูกทุ่งใต้อยู่เป็นประจำทุกสัปดาห์ แต่ในด้านของการบันเทิงเรีงรมย์อื่น ๆ นั้น กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยได้ดูหรือฟังการบันเทิงเรีงรมย์แบบใต้อแล้ว ไม่ว่าจะหนังตะลุง มโนราห์ หรือลิเกใต้อ ส่วนในด้านของการดูและฟังเพลงลูกทุ่งใต้อที่ฟังมีมาไม่นานนี้นั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการดูและฟังอยู่มาก นอกนั้น

กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเท่าใดนัก โดยให้เหตุผลของการไม่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนว่า เป็นเพราะไม่มีเวลาว่างเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามเมื่ออายุมากขึ้น และเข้ามาอยู่อาศัยในชุมชนนานขึ้นก็จะมี การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนมากขึ้น ในด้านของการติดตามข่าวสารต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการติดตามข่าวสารต่าง ๆ ทุกวัน หรือเกือบทุกวัน แต่ด้านของการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งนั้น ปรากฏว่ากลุ่มส่วนใหญ่ไม่ได้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเลยเนื่องมาจากส่วนใหญ่ยังไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านเข้ากรุงเทพฯ ส่วนในด้านของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีนั้น ปรากฏว่าส่วนใหญ่จะยังคงมีการทำบุญตักบาตรอยู่เป็นประจำทุกเดือน และยังคงมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะในเทศกาลปีใหม่ ประเพณีสงกรานต์ ส่วนประเพณีการทำบุญเดือนสิบนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้เข้าร่วมประเพณีนี้แล้ว

ซึ่งจากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ไม่มีปัญหาในการปรับตัวทางสังคมมากนัก เพราะยังสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ ถึงแม้ว่าจะมีการบูรณาการทางสังคมได้ไม่ดีนักก็ตาม ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับ การศึกษาของวิทวัส คงคากุล (1976) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (1979) อทิตยา นวลศรี (2528) จารุ โรจนธรรม (2533) และ สุรัตน์ ชุ่มจิตต์ (2538) ที่ผลของการศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหาในด้านของการปรับตัวทางสังคมมากนัก เพียงแต่ไม่สามารถบูรณาการให้เข้ากับสังคมส่วนใหญ่ได้

ลักษณะนิสัยของชาวใต้ / ทักษะต่อบุคคลอื่น จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงว่า กลุ่มตัวอย่างยังไม่สามารถที่จะบูรณาการให้เข้ากับสังคมในที่ใหม่ได้ดีนัก เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่ จะมีทักษะในการมองตนเอง และทักษะในการมองคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ชาวใต้แตกต่างกัน โดยจะมองตนเอง และชาวใต้ด้วยกันในแง่ที่ดี ว่าเป็นคนขยัน เอาจริงเอาจัง ชอบศึกษาหาความรู้ มีการศึกษา มีความสนใจทางด้านการเมือง นอกจากนี้ในด้านของลักษณะนิสัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมองคนใต้ว่าเป็นคนที่มีน้ำใจ มีความเปิดเผยจริงใจ เป็นคนที่สนุกสนาน ร่าเริง และมองว่าคนใต้เป็นคนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับพวกพ้อง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในขณะที่มองคนอื่นว่าเป็นคนที่ดูสุภาพมีมนุษยสัมพันธ์ดี แต่ไม่มีความจริงใจ ไว้ใจไม่ได้ และต่างคนต่างอยู่ไม่ค่อยจะช่วยเหลือกันและกัน

ซึ่งจากผลการศึกษาที่กล่าวมา สามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่จะมีการปรับตัวในทางเศรษฐกิจได้ดี ส่วนในด้านสังคมนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ อยู่ จะมีการพูดคุย มีการกระทำระหว่างกันอยู่ และยังคงดำรงความเป็นคนใต้ไว้ในด้านของการใช้ภาษาถิ่นได้ และการรับประทานอาหารอยู่มาก แต่ไม่ใช่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะไม่มีการปรับเปลี่ยนเลย แต่จะมีการปรับเปลี่ยนไปบ้างแต่ไม่มากนัก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะการที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้อาศัยอยู่หรือทำงานอยู่ในบริเวณเขตบางกะปิ ที่ซึ่งมีคนใต้อาศัยอยู่หนาแน่นจึงไม่มีความจำ

เป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนในด้านของการใช้ภาษาถิ่นมากมายนัก และอีกทั้งในบริเวณแฟลตชุมชนการเคหะแห่งชาติ คลองจั่น บางกะปิ นี่เป็นบริเวณที่เป็นศูนย์รวมของอาหารนานาชาติ และโดยเฉพาะอาหารของทางภาคใต้ที่มีอยู่เกือบครบถ้วน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยมีการปรับเปลี่ยนในด้านของการใช้ภาษาถิ่นได้ และการรับประทานอาหารใต้เท่าใดนัก และสามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ ส่วนใหญ่ยังคงมีการดำรงความเป็นคนใต้อยู่ค่อนข้างมาก จากผลการศึกษาที่ได้จึงสามารถกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในด้านของสังคม เพียงแต่ยังไม่สามารถบูรณาการให้เข้ากับสังคมใหม่ได้มากนัก อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างยังมีความคิดที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯต่อไป อย่างน้อยก็ในระยะเวลาหนึ่ง ส่วนในอนาคตข้างหน้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดที่จะกลับไปอยู่ที่ภูมิลำเนาเดิม

ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวนี้ ได้ข้อคิดต่างๆในด้านของทฤษฎี ระเบียบวิธีวิจัย และข้อคิดในเชิงนโยบายดังนี้

ในด้านทฤษฎี

การศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวใต้ในกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ใช้กรอบทฤษฎีการย้ายถิ่นของแมคคาแลม และชัซวาสเวลเลอร์ เป็นกรอบความคิดเบื้องต้นว่าเมื่อมีการย้ายถิ่นเกิดขึ้นผู้ย้ายถิ่นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่ อย่างไรก็ตามก็อยู่ภายใต้ความคิดที่ว่ากลุ่มตัวอย่างไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองทุกเรื่องมากมาย และยังใช้แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต เพื่อที่สามารถกำหนดกรอบของการศึกษาในด้านต่างๆ และใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวิถีชีวิตแบบเมือง ซึ่งโดยทั่วไปอาจมีอยู่ 3 ทฤษฎี (ดังบทที่ 2 ข้างต้น) แต่ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้ทฤษฎีย่อยมาเป็นกรอบในการศึกษา นอกจากนั้นยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว และการกลืนกลายของผู้ย้ายถิ่นมาช่วยเป็นกรอบในการศึกษาด้วย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า คนใต้อย่างงมีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มอยู่ค่อนข้างมีความแตกต่างจากคนอื่น และมีลักษณะเด่นเฉพาะเป็นของตนเอง ซึ่งผลของการศึกษาที่ได้ในครั้งนั้น กรอบแนวความคิดวัฒนธรรมย่อยสามารถอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์นี้ได้ชัดเจนที่สุด กล่าวคือ มองว่า วิถีชีวิตในเมืองมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในสังคม กล่าวคือ ไม่เพียงแต่ไม่ทำลายกลุ่มทางสังคมเท่านั้น แต่กลับเป็นสิ่งที่สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอีกด้วย วัฒนธรรมย่อยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับคนที่มาอยู่รวมกัน และเป็นสิ่งที่ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิสังสรรค์ทางสังคมของคนในสังคมที่ต้านกระแสของวัฒนธรรมและระบบสัญลักษณ์เดิม และจากผลการศึกษาที่ว่า ในบริเวณเขตบางกะปิ และโดยเฉพาะในบริเวณชุมชนแฟลตการเคหะคลองจั่น บางกะปิ เป็นสถานที่ที่มีคนใต้อาศัยอยู่ค่อนข้างมาก ทำให้ภายในวัฒนธรรมย่อยในชุมชนแฟลตการเคหะบางกะปิ จะมีการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้คนมากขึ้น นั่นคือ เมื่อมีจำนวนคนมากพอจะทำให้มีการค้าขายอาหารใต้ มีคนใต้อาศัยเข้ามาอยู่มากขึ้น นั่นคือ ถ้ามีจำนวนคนมากพอในกลุ่มวัฒนธรรมย่อย จะมีการตอบ

สนองความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้คนมากขึ้น นั่นคือ กลุ่มวัฒนธรรมย่อยสามารถสร้างลักษณะที่เป็นสถาบันขึ้นมาได้ ถ้ามีสมาชิกในกลุ่มที่มากพอ ซึ่งลักษณะที่เป็นสถาบันของชาวใต้ที่สามารถเห็นได้ชัดเจน คือ ร้านค้ามากมายที่ค้าขายอาหารใต้ กล่าวกันว่าในบริเวณชุมชนแฟลตการเคหะแห่งชาติคลองจั่น บางกะปิ เป็นแหล่งที่มีการค้าขายอาหารใต้ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ซึ่งถ้าใครต้องการรับประทานอาหารใต้ก็สามารถซื้อหารับประทานได้ที่นี้ และเมื่อเขาย้ายเข้ามาอยู่ในบริเวณเดียวกัน ก็ยังคงมีความคิด มีค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมแบบคนใต้อยู่ แม้ว่าจะย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ แล้วก็ตาม นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ยังคงมีการใช้ภาษาถิ่นใต้พูดคุยกับคนใต้อีกด้วย มีการรับประทานอาหารใต้ในชีวิตประจำวัน หรือ แม้แต่การขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา หรือเมื่อแต่การมีเพื่อนสนิทในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ก็ยังคงคบหาอยู่กับเพื่อนที่เป็นคนใต้อีกด้วย ในด้านของการมองบุคคลอื่นกับการปฏิสังสรรค์ทางสังคมก็มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมองบุคคลอื่นไม่ค่อยดีนัก กลุ่มตัวอย่างจึงมีเพื่อนสนิทเป็นคนภาคอื่นน้อยด้วย ซึ่งพฤติกรรมหรือการกระทำเช่นนี้ จะช่วยส่งเสริมให้วัฒนธรรมย่อยของชาวใต้กลุ่มนี้แข็งแกร่งและทำให้ชาวใต้มีความผูกพันหรืออยู่กับวัฒนธรรมย่อยของตนเองมากขึ้น ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ มีความสอดคล้องกับข้อเสนอในทฤษฎีที่ว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือและเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการรวมตัวกันทางสังคมของบุคคล และในระดับบุคคลจะเป็นตัวชี้ให้เห็นว่า การแสดงออกถึงภาพลักษณ์และเอกลักษณ์ของบุคคลในวัฒนธรรมย่อยนั้น มีความหมายต่อการดำเนินชีวิตของเขาอย่างไร ซึ่งการให้ความหมายต่าง ๆ นั้น ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของผู้คน นั่นคือ ชาวใต้ส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับคนใต้อีกด้วยมากกว่าบุคคลอื่น

ในด้านระเบียบวิธี

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างชาวใต้กลุ่มหนึ่งที่มีปัจจุบันอาศัยอยู่ในบริเวณเขตบางกะปิ ซึ่งอาจทำให้ได้ภาพของวิถีชีวิตของคนใต้อีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถนำไปอธิบายวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวใต้โดยรวมได้ ดังนั้นผู้ศึกษาคิดว่า ถ้ามีการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นนี้ในโอกาสต่อไป น่าที่จะมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในส่วนอื่นๆของกรุงเทพฯด้วย และจำนวนของกลุ่มตัวอย่างก็ควรจะมีมากกว่านี้อย่างน้อยก็ประมาณ 400 คนตามมาตรฐานสากล

ในด้านนโยบาย

ผู้ย้ายถิ่นชาวใต้ ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นเข้ามาเนื่องจากเหตุผลทางการศึกษา รองลงมา คือ เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาโดยรวมของประเทศ และของกรุงเทพมหานคร นั้น น่าจะอยู่ที่การสร้างงาน และขยายโอกาสในการศึกษาไปยังพื้นที่ต่างจังหวัด ที่ปัจจุบันก็มีความพยายามที่จะทำอยู่แต่ไม่มีความสำเร็จเท่าใดนัก หากภูมิสำเนาเดิมมีโอกาสนในการประกอบอาชีพมากกว่านี้ กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยที่จะย้ายกลับไปอยู่ยังภูมิสำเนาเดิม และในผู้ที่คิดจะย้ายเข้า

มาใหม่ ก็อาจหยุดการย้ายเข้าสู่เมืองในอนาคต อย่างไรก็ตาม สิ่งนี้เป็นปัญหาที่ใหญ่ยากที่จะแก้ไขได้ในเวลาสั้น ในความคิดของผู้ศึกษาคิดว่างานแรกที่มีอำนาจบริหารน่าจะทำได้ที่สุด คือ การเก็บภาษีที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ที่เศรษฐีหรือนายหน้าค้าที่ดินซื้อไว้เก็งกำไรก่อนหน้าที่จะเกิดปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งเคยมีความพยายามที่จะผ่านกฎหมายฉบับนี้มานานมาก แต่ก็เงียบไป ซึ่งถ้ากฎหมายฉบับนี้ออกมาจริงๆ ที่ดินที่ไม่เคยได้ใช้ประโยชน์เพราะทิ้งให้รกร้างว่างเปล่า คงมีการให้ชาวไร่ชาวนาเช่าในราคาที่ไม่แพงนักเป็นการได้ประโยชน์ของรัฐและประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ศึกษากลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่อยู่อาศัยในเขตบางกะปิเท่านั้น ซึ่งถ้าเป็นไปได้ น่าจะมีการศึกษาอีกครั้ง โดยการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่อาศัยอยู่ในเขตบางกะปิ และที่อาศัยอยู่ในเขตอื่นๆ ด้วย ซึ่งอาจทำให้ได้ภาพของกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่เป็นภาพรวมมากกว่าการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในบริเวณเดียวกันอย่างเดียว และน่าจะมีการศึกษาทัศนะของคนภาคอื่นๆจริงที่มองคนใต้มาเสริมด้วย ซึ่งถ้าศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มข้างต้น ผลการศึกษาที่ได้จะมีความหลากหลายและความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น